

ISSN 2579-2687

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱԶԻ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Երևանի Կոմիտասի անվան
պետական կոնսերվատորիա

Yerevan Komitas
State Conservatory

Ереванская государственная
консерватория им.Комитаса

ԵՐԱԺԻՇ

Լույս է հանում ISSN 1829-0469 թղթային տարբերակը 2005 թ. դեկտեմբերի 25-ից (199-200)

7-8 հուլիս-օգոստոս 2022

«Փոքրիկ հանդիսավոր պատարագ»-ը Ղապարոս Սարյանի անվան օպերային ստուդիայի բեմում

3

2022-ի չրգանավարձների դիպլոմների հանձնման հանդիսավոր արարողությունը

3

ԵՊԿ 100-ամյա- կին նվիրված հուշամեդալների հանձնումը

3

FRESCO — фестиваль добра

ПРЕМЬЕРА В ЮБИЛЕЙ

4

7

“Многогранный Петербург” - мы вместе!

фото: spbdn.ru

7

Հայ երաժիշտները Մյունխենի Մաքս- ժոյպե-Սրահի բեմում

6

Ես սիրում եմ իմ երկիրը

«Հովեր» պետական կամերային երգչախումբ

«Հովեր» երգչախմբի գեղարվեստական ղեկավար՝ Սոնա Յուվաննիսյան

անկրկնելի գույներն են:

Հունիսի 20-ին, Կոնսերվատորիայի Ղ. Սարյանի անվան Օպերային ստուդիայում կայացավ Սոցարտի «Դոն ժուան» օպերայի համերգային կատարումը (հատվածաբար)՝ աշնանային առաջնախաղին ընդառաջ: Տոն էր իսկական՝ առաջին անգամ այդ բարդագույն ստեղծագործությունը կատարվեց ուսանողական նվագախմբի և ուսանող-մենակատարների ուժերով: Դեռ մի քանի տարի առաջ սա անհնարին էր պատկերացնել, իսկ այսօր ՕՊԵՐԱՅԻՆ ՍՏՈՒԴԻԱՅԻՆ գեղարվեստական ղեկավար Հասմիկ Պապյանը, տնօրեն Հայկ Վարդանյանը ամուսն են անհնարինը, նորանոր բարձունքներ նվաճելու մարտահրավերներ առաջարկելով ԵՊԿ ուսանողներին: Եվ ի՞նչ հաճույք է տեսնել դեպի իր երազը ճախրող երիտասարդ երգիչների հուզմունքը, գեղեցիկ ու ինքնատիպ ծայրերի և անհատականությունների ցայտուն կերպարները: Թող որ դեռ անթերի չէին ուսանողների կատարումները, բայց արդեն ամեն մեկը գտել էր ունկնդրին գերելու իր յուրովի գաղտնի միջոցը: Դիրիժոր Նատալի Գալստյանի հետևողական և մանրակրկիտ աշխատանքի, իր գործին ամենացորդ նվիրվելու շնորհիվ մեր քաղաքում կայացել է մի նոր սիմֆոնիկ նվագախումբ՝ Կ. Սարաջևի անվան: Սա կոնսերվատորիայում վերջին չորս տարիներին տեղի ունեցած դրական լուրջ փոփոխությունների միայն մեկ օրինակն է:

Իսկ հունիսի 20-ին, «ՀՈՎԵՐ»-ը երաժշտասերներին պարզեցին մի առանձնահատուկ երեկո: Հավատացե՛ք, «բերաններս բաց էր մնացել»: Հայտնի երգչախումբը, որին

ինչ իրենց հայեցողությանը և անվերապահորեն վստահելով

արտիստներին, որոնք կատարեցին հիմնականում ավստրո-գերմանական կոմպոզիտորների երկեր: Երգային մեր ասպարեզում կա մեկ անդադար փնտրվող «մուրազ»՝ երգի բարձր կուլտուրա, որը կենտրոնացած է ավստրո-

Ալինա Ավագյան

Նվարդ Յուվաննիսյան

գերմանական երաժշտական ավանդույթների վրա. այնտեղ ոչ ոք չի բղավում, «որ լավ լավի», չկա կատարման մակերեսային շքեղություն, շլացուցիչ վիրտուոզություն: Կա ամեն բառը պարզ արտաբերելու, բեմում նույնիսկ պիանիսսիմո պարզ հնչող շշուկով ամեն ֆրազը տեղում ապրելու և տեղ հասցնելու պահանջ: Ձսպված, հավաքված, բայց խորը և իրական զգայական, զգացմունքային աշխարհ ունենալու պահանջ: Սա մեզ անչափ հարազատ է՝

սա Գերմանիայում ուսանած երգային արվեստի Կոմիտասի ընկալումներն են:

Այդ կուլտուրան այսօր հաստատված էր Կամերային տան բեմում անշեղորեն՝ բոլոր վոկալիստների, հրաշալի կլառնետահար Ավո Ավագյանի և կոնցերտմայստերներ՝ Շահանե և Հռիփսիմե Աղաքարյանների և Մարինե Կարոյանի արվեստում: Կանացի ամեն մի ծայն՝ Ալինա Ավագյան, Նվարդ Յուվաննիսյան, Ամալյա Թորոսյան, իր գույնը ուներ՝ պարզ ու մաքուր, միևնույն ժամանակ լեցուն մի փոքր մշուշված լույսով, և մտովի այդ ծայրերը փորձում էիր նորից պատկերացնել խմբերգային երկնապնակի գույների տեսքով, որպես ամբողջության մի առանձին և անբաժան մաս-նիկներ:

Իսկ համերգի երկրորդ մասը՝ արական ծայրերի գունապնակը պարտադրեց մի պահ մոռանալ խմբերգային ժանրի օրենքների մասին, երբ երգիչների միասնական հնչողությունը ամեն անհատից առավել է: Այստեղ առավել կարևոր դարձան մեր երիտասարդ երգիչները, որոնցից յուրաքանչյուրը կարող է զարդարել եվրոպական բեմերը:

Արամո Մամիկոնյանը հեքիաթային պոեզիա ունի իր մեջ, ուղիղ իմաստով հեքիաթային՝ աներևակայելի պոետիկ ծայնի պարզությամբ, որը ապրված հույզերի անկեղծության և մաքրության դրսևորումն է յուրաքանչյուր ստեղծագործության ամբողջական պատկերում:

Դավեյան Ակսելը արդեն լիովին կայացած արտիստ է՝

պրոֆեսիոնալիզմի համաշխարհային ամենաբարձր պահանջներին համապատասխան: Երբ կոնսերվատորիայում հոգեբանության դասերին ինձ՝ ուսուցչին հարցեր էր հնչեցնում Ջիգմունդ Ֆրոյդի հոգեվերլուծության շուրջ, դրանք գլխավորապես վերաբերում էին մեր՝ հայկական ավանդապաշտությանը՝ որպես բարձրագույն անանցելի արժեք, ազգի առողջության պաշտպանական մեխանիզմ: Այսօր Ակսելը բեմում կարծես զտարյուն ավստրո-գերմանացի լիներ՝ այնտեղ ծնված և մեծացած: Հնարավոր է, որ այսքան նույնական և այդչափ բնական ու համահունչ ծայնակցեն մեր ազգային կոնսերվատորիայի ուսանողները եվրոպական մշակութային գոհարներին: Փաստ է, որ այդպես է: Ես չեմ դադարում զարմանալ, ինչպես չտեսա Չայկովսկու Գերմանի կերպարի ավելի մոտ ըմբռնում, քան մեր Գեղամ Գրիգորյանին էր...

Սարգսյան Կիմը ավարտեց համերգը բարձրագույն ալիքի վրա: Տարիքով մյուսներից ավելի հասուն, այս երիտասարդը այնքան գործ է արել իր կյանքում, լինելով մեր Օպերային թատրոնի ջութակահար և սոլիստ միաժամանակ, որ երգն ու նվագը դարձել են իր գլխավոր՝ արտիստիկ՝ դերասանական ոճի հատուկ մի գիծ: Նա

ազատ է, նա խաղում է, ինչպես երգում է, և գերում է, ինչպես խաղում է...

Եթե խորը մտածենք, դա ոչ միայն Կիմի, այլև «ՀՈՎԵՐ»-ի բնութագիրն է, որը մեզանում «խմբերգային թատրոնի» հիմնադիրը դարձավ: Դե բայց այսօր ոչ մի թատրոն՝ տեսա-տեստ զրույց էր ունկնդրի հետ, զարմանալի ու առեղծվածային վարպետ-կոնցերտմայստերների մասնակցությամբ...

Ասում են, շուտով տղաներից ոմանք կմեկնեն աշխատելու Եվրոպա: Այդպես էլ պետք է լինի, արտիստը ազատ ճախրանքի ճայն է՝ ձոնաթան Լիվինգսթոն անունով: Բայց թվում է՝ մենք շատ կտխրենք առանց երևանյան այս վառ և հարազատ դեմքերի:

Չէ, ես հաստատ չեմ դիմանա...

ԼԻԼԻԹ ԵՓՐԵՍՅԱՆ
21.06.2022

«Սպարսակ» բալետը Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնի բեմում

2022-ի հուլիսի 8-ին ներկա գտնվեցի Ա. Սպենդիարյանի անվ. օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում կայացած Ա. Խաչատրյանի «Սպարտակ» բալետի ցուցադրմանը, որում առավելագույնս հստակ իրենց արտացոլումն են գտել խաչատրյանական մելոսի բոլոր երանգները: Ասել որ տպավորված եմ, նշանակում է ոչինչ չասել: Երկար դադարից հետո է կրկին «Սպարտակը» հայ հանդիսատեսի դատին և եմանվել և արժանացել ջերմ ընդունելության:

Այդ երեք ժամը ապրում ես արտիստների հետ միասին իրենց տեղափոխված աշխարհում՝ հեռու մերօրյա իրականությունից, կարծես թե համակվում ես բոլոր այն զգացողություններով, որոնք նրանք ի սրտե փորձում են փոխանցել:

Շատերն են վկայում, որ մեր խնդրո առարկա բալետի բեմադրության համար ոչ բոլոր պարողներն են ֆիզիկապես լի վիճակի պարել և կրել այդ պատասխանատվությունը:

Անդրադառնալով արտիստներին պետք է առանձնա-

նեն ՀՀ վաստակավոր արտիստ Ռուբեն Մուրադյանին ով մարմնավորում էր գլխավոր հերոս Սպարտակին և Ռազմիկ Մարությանին՝ Կրասուսի կերպարում: Մեծագույն հաճույք ես ստանում ակնատես լինելով նման տեխնիկապես բարդ, բայց և փայլուն կատարված պարային բեմադրությանը: Էմոցիոնալ և խոր զգացմունքային էր գլխավոր հերոսուհու՝ Ֆրիգիայի կերպարը, ում մարմնավորում էր Անահիտ Վասիլյանը: ՀՀ վաստակավոր արտիստ Մերի Հովհաննիսյանը մարմնավորում էր կրակոտ և համարձակ Եգինայի կերպարը:

Գործող հերոսների մասին պատկերացում կազմում ես արտիստների փոխանցածով, որն այստեղ միանշանակ լիարժեք էր արված:

Փորձություններով լի երկար ու ձիգ, բայց և ներդաշնակ ու համբերատար աշխատանքն է հաջողության գրավակա-նը, որով և հանդիսատեսը ըմբռնեց հաջող բեմադրված

ներկայացում: Բավական լավ ծանոթ լինելով մեծն կոմպոզիտորի արվեստին վստահ կարող եմ ասել, որ հնարավոր չէ հագեցնել այն ծարավը, որով համակված անդադար ուզում ես ապրել իր երաժշտությամբ:

Նման ներկայացումների և համերգների շնորհիվ է, որ դեռ երկար տարիներ մեր հուշերում վառ կպահպանվեն պատմություն կերտած խաչատրյանական մեղեդիները, թեպետ ամենակարևոր դերն ունի հենց ինքը՝ կոմպոզիտորն ում երաժշտությունը հավերժ է՝ անմահ ինչպես իր ժողովուրդը և ինքը՝ Արամ Խաչատրյանը:

ՏԱՌԵՎԻԿ ԲԱՐՆԱՍՏՅԱՆ
Երևանի պետական Ա.Բաբաջանյանի անվ.
երաժշտամանկավարժական քոլեջի
3-րդ կուրսի ուսանող, քանոնահար

1 Զուլիսի 15-ին Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի նախասրահում տեղի ունեցավ 2022 թվականի շրջանավարտների դիպլոմների հանձնման հանդիսավոր արարողությունը։ Միջոցառմանը ներկա էին ԵՊԿ ղեկավար, պրոֆեսոր Սոնա Զովհաննիսյանը, պրոռեկտորները, դեկանները, պրոֆեսորա-

դասախոսական կազմի ներկայացուցիչները։ Պրոռեկտորների, դեկանների, Ուսումնական մասի աշխատակիցների ու ներկա դասախոսների մաղթանքը՝ կոնսերվատորիայի պատմությանն արժանի շարունակող լինելն է։

Ֆայլուն գործունեություն, անսպառ ոգևորություն, ստեղծագործական հաջողություններ, բեմեր ու ամենակարևորը՝ գործի մեջ ապրել բավականության զգացումով։ Երբեք չկտրեք ձեր կապը կոնսերվատորիայից», - նշեց ղեկավար Սոնա Զովհաննիսյանը։

2022 թ. շրջանավարտների դիպլոմների հանձնման հանդիսավոր արարողությունը

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի գիտական խորհրդի հերթական նիստի ընթացքում հանձնվեցին ԵՊԿ 100-ամյակին նվիրված հուշանշաններ՝ 2022-ի հունվարի 1-ից հունիսի 30-ն իրենց հորեկյանները նշած ԵՊԿ 19 դասախոսներին։ Նշենք, որ հուշանշանի հեղինակն է քանդակագործ Միխայիլ Մինասովը։

(Սարգսյանը), Էդուարդ Թադևոսյանը, Իրինա Ջուլտովան, Արամ Սաթյանը, Արգաս Ոսկանյանը, Երվանդ Երզնկյանը, Ռեբեկա Օջախյանը, Յուրի Գալստյանը, Գեորգի Մանգասարյանը, Ալիսա Արզումանյանը, Աիդա Ղազարյանը, Սեդա Շեյրանյանը, Սարգսիտ Շահինյանը, Գայանե Զովհաննիսյանը, Սամվել Երկնափեշյանը, Թերեզա Ոսկանյանը, Նաիրա Զակոբյանը, Արմենուհի Սեյրանյանը, Դավիթ

Պողոսյանը։ ԵՊԿ պրոֆեսոր և Կոմպոզիտորների միության նախագահ Արամ Սաթյանը իր շնորհակալական խոսքում նշեց. «Այս մեղալը մենք պետք է նվիրենք մեր դասախոսներին, ում ավանդի ու նվիրվածության շնորհիվ մենք կայացել ենք որպես մասնագետներ»։

Արամ Զովհաննիսյան, Կարինե Օհանյան, Սոնա Զովհաննիսյան

Թերեզա Ոսկանյան, Արմենուհի Սեյրանյան, Գայանե Զովհաննիսյան

Ռաիսա Մկրտչյան (Սարգսյան), Սեդա Շեյրանյան, Արգաս Ոսկանյան

Արամ Սաթյան, Արամ Զովհաննիսյան, Սոնա Զովհաննիսյան

«Փոքրիկ հանդիսավոր պատարագ»-ը Ղազարոս Սարյանի անվան օպերային սուռճիայի բեմում

1 Զուլիսի 18-ին և 20-ին Ղազարոս Սարյանի անվան օպերային սուռճիայում տեղի ունեցավ հերթական պրեմիերա։ Սուռճիայի գեղարվեստական ղեկավար Զասմիկ Պապյանի նախաձեռնությամբ հանդիսատեսի ուշադրության ներկայացվեց Ջուսիկին Ռոսսինիի «Փոքրիկ հանդիսավոր պատարագ»-ի («Petite Messe Solennelle») բեմադրված տարբերակը։

1829 թվականին Ռոսսինին գրեց իր վերջին 39-րդ օպերան։ Գտնվելով փառքի գագաթնակետին, ստեղծագործական բարձր վերելքի շրջանում 40-ամյա կոմպոզիտորը գրեթե դադարեց ստեղծագործել։ Կյանքի վերջին տարիները Ռոսսինին անց կացրեց Փարիզում։ Պասսիյուն (Փարիզի մոտ) գտնվող նրա առանձնատունը դարձել էր Փարիզի

բային փոսից) դեպի վեր սլացող աստիճանաշարեր։ Ներկայացման ստեղծող աստիճանաշարի վրա կանգնած երգչախումբն էր՝ «Հովեր» (գեղարվեստական ղեկավար՝ Սոնա Զովհաննիսյան) և օպերային սուռճիայի (խմբավար՝ Գայանե Սահակյան) երգչախմբերը։ Այն «գրավել» էր բեմի կենտրոնական մասը, որն երկու կողմից եզերել էին երկու ռոյալը (ղաշնակահարներ՝ Կարին Զովհաննիսյան և Վալերի Այվազյան)։ Ներկայացման ուրույն միջավայրը ստեղծելու գործում զգալի դեր խաղաց ֆիսիարմոնի (Թերեզա Ոսկանյան) յուրօրինակ տեմբըրը։

Զեյլենն Խաչատրյան, Ռիմա Սոտկանյան

Սուրեն Շախանյան

Վալերի Այվազյան

Զեյլենն Խաչատրյան, Ռիմա Սոտկանյան

երաժշտական կյանքի կենտրոնը, որտեղ հավաքվում էին այն ժամանակվա հայտնի կոմպոզիտորներն ու կատարողները։ Վերջին ստեղծագործություններից նշենք «Երաժշտական երեկոներ» ռոմանսների և զուգերգերի ժողովածուն, իսկ խոշոր կտավի գործերից՝ «Stabat mater»-ը և կոմպոզիտորի ստեղծագործությունը պսակող «Փոքրիկ հանդիսավոր պատարագ»-ը։

Մենակատարները՝ երիտասարդ երգիչներ Զեյլենն Խաչատրյանը (սոպրանո), Ռիմա Սոտկանյանը (կոնտրալտո), Արամ Սամիկոնյանը (տենոր), Ֆերդինանդ Մուրադյանը (բաս), փորձեցին արժանվույնս ներկայացնել Ռոսսինիի պատարագը։ Բեմադրիչները մենակատարների համար նախատեսել էին բեմի երկու կողմում ներքից (նվագախմ-

բրականացման գործում։ Առանձնակի ուրախացում է այն փաստը, որ Ղազարոս Սարյանի անվան օպերային սուռճիան հետևողականորեն ընդլայնում է իր խաղացանկը նոր հետաքրքիր բեմադրություններով։

ՄԱՐԳԱՐԻՏԱ ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆ
«Երաժիշտ» թերթի գլխավոր խմբագիր

Армянский голос Австрии

Рузанна Унтеразингер-Ананян

Данная статья посвящается талантливой певице, меццо-сопрано Рузанне Унтеразингер-Ананян, которая своей концертной, педагогической, организаторской, благотворительной деятельностью в Австрии завоевала любовь и признание австрийской публики – как музыкантов, любителей классической музыки, так и людей доброй воли.

Рузанна Унтеразингер-Ананян

Жизнь и деятельность Рузанны прочно связалась с Австрией, вначале с городом Грацем, а затем – с Веной. Все началось с того, что в 2012 году Рузанна Ананян, будучи студенткой первого курса магистратуры Ереванской консерватории (класс профессора Валерия Апресовича Арутюняна), прошла первый тур конкурса вокалистов академического пения “Бельведер” в Ереване и получила приглашение в Вену для участия во втором туре. Надо отметить, что до этого, она уже три раза была удостоена звания лауреата Республиканского конкурса, пела в оперной студии под руководством Арутюна Арзуманяна, участвовала в различных концертах, выступила с сольным концертом, а также с симфоническим оркестром под управлением Рубена Асатрянца в Концертном зале имени Арама Хачатуряна.

Поездка в Вену стала решающей для Рузанны, так как здесь ей посоветовали остаться, сдать экзамены и поступить в KUG (Университет культуры Граца). В результате, с отличными оценками по специальности в том же году она поступила на первый курс магистратуры в Грацкий университет на отделение оперного пения в класс Ругеберга. Студенческие годы были плодотворными. Так Рузанна была удостоена стипендии AIMS (American Institute of Musical Studies), благодаря которой получила возможность посещать мастер-классы всемирно известной меццо-сопрано Линды Ватсон. Венцом студенческих лет был концерт с американским симфоническим оркестром AIMS под управлением Александра Каладжика, где Рузанна Унтеразингер-Ананян исполнила арию Иоанны из оперы “Орлеанская дева” П. И. Чайковского, а также в концертном зале филармонии города Граца на юбилейном концерте, посвященном Р. Вагнеру, она исполнила 5 песен на стихи Матильды Везендонк с симфоническим оркестром KUG под управлением Грациелла Контратто.

В 2016 году Министерства культуры Австрии и Словении организовали совместный фестиваль, посвященный дружбе между двумя странами. В связи с этим, Рузанна была приглашена в Словению, где выступила с песнями Рихарда Штольца.

С 2013 по 2019 годы Рузанна Унтеразингер-Ананян работала в оперном театре города Граца и пела в оперных постановках “Трубадур” Дж. Верди, “Богема” Дж. Пуччини, “Сельская честь” П. Масканьи, “Марта” Фридриха фон Флотова, “Король Рогер” К. Шимановского, в мюзикле “Кандид” Л. Бернштейна (концертное исполнение).

В эти же годы Рузанну Унтеразингер-Ананян пригласили в Schauspielhaus (драматический театр Граца) для участия в пьесе всемирно известного режиссера Анны Бодора “Thalerhot”, где помимо драматической роли, она завершала пьесу музыкальным номером.

Особого внимания заслуживает творческий союз Рузанны Унтеразингер-Ананян с профессором, пианистом KUG Карл-Гайнсом Донауером. Благодаря этому союзу состоялись многочисленные концерты во многих городах Австрии. В программы этих концертов входили произведения композиторов самых разных эпох, арии крупной формы, а также шансон, сольные и ансамблевые номера и, особо хочется подчеркнуть, произведения армянских авторов – гениального Комитаса, А. Спендиарова, А. Арутюняна, “Дле яман” и т.д. Исполнению армянских произведений предшествовал рассказ певицы об армянском композиторе, о содержании, о музыкальном образе произведения, и вообще, об Армении и ее нелегкой истории. Так, в дни 44-дневной Арцахской войны в репертуаре Рузанны появился новый романс “С тобой” Рипсима Мкртчян – матери певицы. Боль, ужас, страх перед войной,

Концерты и спектакли с участием Рузанны Унтеразингер-Ананян

верность и любовь к сыновьям – весь этот эмоциональный всплеск нашел место в романсе. Небольшая информация о композиторе, о произведении способствовала еще большему эмоциональному контакту между исполнителем и публикой. И об этом свидетельствуют отзывы в газетах и теплые восторженные отзывы слушателей, которые интересовались ее предстоящими концертами.

В 2019 году Рузанна Унтеразингер-Ананян с семьей переехала в Вену с большими планами, с новыми идеями. Хочется отметить, что еще задолго до переезда в Вену по приглашению Посольства Республики Армения в Вене Рузанна дала там концерт совместно с К.-Г. Донауером. В Вене она познакомилась с великолепными пианистами Алией Аkerбековой и Паулой дель Валле. Их дружба, творческое сотрудничество помогли организовать несколько интересных, запоминающихся концертов, которые

стали преддверием к созданию новых необыкновенных прекрасных музыкальных вечеров для ценителей классической музыки. На сегодняшний день Рузанна является также организатором сборных концертов с участием певцов и инструменталистов, занимается педагогической дея-

тельностью, руководит детским и женским хорами.

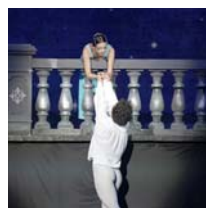
Особенно хочется остановиться на благотворительной деятельности Рузанны Унтеразингер-Ананян. При активном содействии фонда И. Менухина она выступает с концертами в домах-интернатах для престарелых и инвалидов, оказывает материальную помощь пострадавшим в Арцахской войне, и наконец, по ее инициативе организовываются сольные и сборные концерты в пользу беженцев из Украины в Вене.

Любовь и уважение поклонников ее творчества, коллег, друзей, людей доброй воли, благодарные отзывы ценителей классической музыки – это огромный заряд, который вдохновляет Рузанну Унтеразингер-Ананян для достижения новых высот в своей нелегкой, но плодотворной профессии.

РИПСИМЕ МКРТЧЯН

музыковед, преподаватель Ереванского государственного музыкально-педагогического колледжа им. А. Бабаджаняна

ПРЕМЬЕРА В ЮБИЛЕЙ

В преддверии юбилейного 90-го сезона в Национальном Академическом театре оперы и балета им. А. Спендиаряна состоялась грандиозная премьера балета С. Прокофьева “Ромео и Джульетта” в постановке легендарного балетмейстера, режиссера, сценариста, Народного артиста СССР и Лауреата Государственной премии РФ Олега Виноградова.

Знаменательным это событие оказалось и по двум другим причинам. Одна – это то, что Олег Михайлович ставил эту великолепную шекспировскую драму, озвученную прекрасной музыкой Прокофьева, на нашей сцене впервые в 1970 –м году и с огромной радостью по приглашению музыкального руководителя и главного дирижера, заслуженного артиста РА Карена Дургаряна согласился снова поработать с труппой театра.

Высоко оценив ее, балетмейстер отметил, что балетная труппа в прекрасной форме, артисты заряжены и работают с любовью.

Вторая значимость этой премьеры оказалась в ее дате, совпавшей с юбилеем постановщика 85-ти летием Олега

Олег Виноградов

Виноградова, которое торжественно отметили тортом на сцене нашего театра. На что восторженный юбиляр обещал каждое 1-ое августа праздновать здесь.

Этот спектакль балетмейстера – не восстановление предыдущего, а совершенно новое прочтение, с новыми сценическими, техническими и хореографическими решениями, которые, несомненно, являются доступными пониманию зрителя и полностью раскрывают известную драму посредством танца.

Премьеру балета “Ромео и Джульетта” на сцене театра оперы и балета танцевали артисты театра Размик Марукян и Анаит Васильян. Ассистентом приглашенного балетмейстера был педагог по классическому и современному танцу, выпускник Академии русского балета им. А. Я. Вагановой,

балетмейстер Герман Правоторхов.

“Труппа мирового уровня,” – отозвался Олег Михайлович Виноградов, с учетом того, что постановка готовилась в сложнейших условиях, а результат не уступает мировым стандартам и пожелал артистам и дальше “прославлять свою землю”.

ВИКТОРИЯ ПОШОТЯН
режиссер музыкального театра

“Многогранный Петербург” - мы вместе!

*Знание культуры разных народов — путь к
межнациональному миру
и добрососедству*

В Петербурге состоялся гала-концерт финалистов конкурса “Многогранный Петербург” для иностранцев, проживающих в культурной столице России.

Подведение итогов конкурса, который проводится в нашем городе уже в шестой раз, и церемония награждения лауреатов 14 августа прошли в общественном пространстве на крыше бывшей фабрики на Васильевском острове. С площадки открывается красивейший вид на Финский залив. Эта потрясающая перспектива добавила эмоций и настроения участникам, гостям, зрителям фестиваля.

Гала-концерт предварила хореографическая композиция, которая языком танца передала суть творческого состязания. Танцовщики, держа в руках разноцветные кусочки калейдоскопа, двигались по сцене и складывали фрагменты в гармоничные узоры. Так и конкурсанты, приехавшие в Санкт-Петербург из разных стран, создают многогранный творческий калейдоскоп.

Организатором конкурса выступил Дом национальностей Санкт-Петербурга при поддержке комитета по межнациональным отношениям и реализации миграционной политики в Санкт-Петербурге.

Было учреждено четыре номинации: вокал, художественное слово, танец, инструментальное исполнительство. География и возраст участников никак не ограничивались. Жюри, в состав которого вошли четырнадцать авторитетных экспертов из числа общественных и культурных деятелей, представителей государственных органов, национально-культурных объединений, рассмотрело более ста заявок.

Отбор пришли 43 претендента – граждане Казахстана, Армении, Белоруссии, Китая, Греции, Кубы, Мали... Разные обстоятельства привели этих людей в город на берегу Невы. Кто-то учится в вузе, кто-то работает, они имеют

разные профессии, у них разный цвет кожи и глаз, но всех их объединяет желание поделиться искусством и традициями своих стран, жить в Санкт-Петербурге дружно, в согласии и гармонии.

“Санкт-Петербург изначально был городом многонациональным, многоконфессиональным, и это напрямую повлияло на его развитие. Фестиваль, лучших представителей которого мы сегодня увидим, на новом уровне выявляет многогранность культурного кода нашего города”, – подчеркнул в приветственном слове член жюри, российский актер и кинорежиссер Андрей Носков. Он пожелал конкурсантам вдохновения, а зрителям – ярких впечатлений.

Первой в калейдоскопе талантов предстала Чэнь Цзыжань, исполнившая Оперу N2 Витаса. Кристально чистый голос хрупкой девушки покорила аудиторию. Забегая вперед, скажем, что самодеятельная певица стала лучшей в номинации “Вокал”. Скрипачка Сиамаккиди Хариклея сыграла знаменитый “Концерт для скрипки с оркестром” Чайковского, Марта Набатова прочла стихотворение о родине и победила среди чтецов. Выступление Марты зрители увидели на большом экране, поскольку конкурсантка не смогла приехать на концерт.

Онлайн-технологии активно использовались во время коронавирусных ограничений. Пандемия не стала преградой для “Многогранного Петербурга” – соревнование тогда перешло в дистанционный режим, и сейчас организаторы активно используют эти наработки.

Поэзия Пушкина не знает границ! Несколько участников выбрали стихи Александра Сергеевича. Малуфа Нахя трогательно читала “Я помню чудное мгновенье”, а brave курсанты Военного института железнодорожных войск и военных сообщений им. генерала армии А. В. Хрулева с акцентом, старательно выговаривая слова, декламировали “Пир Петра I”. Они посвятили свой номер 350-летию со дня рождения императора. Это выступление жюри поощрило специальным призом.

В копилке армянки Софьи Микаелян уже есть победа в

творческом конкурсе для иностранцев. На сей раз она исполнила полифоническую сюиту собственного сочинения.

“Я очень люблю Санкт-Петербург. Выступаю не для того, чтобы показать свою музыкальную технику, уровень владения инструментом. Я стремлюсь через музыку донести дух армянского народа. В моей сюите – горы, солнце, фрукты, улыбки – все то, чем живет моя маленькая, гордая, свободная Армения. Я хочу, чтобы культура стала связующим звеном между народом, мостиком, который поможет нам лучше понимать друг друга”, – говорит пианистка.

Трудно не согласиться: дружба народов – залог мирного сосуществования на земле, где нет места вражде, экстремистским проявлениям.

Герой России, полковник Военно-воздушных сил РФ Игорь Олегович Родобольский с удовольствием принял приглашение стать членом жюри конкурса “Многогранный Петербург”. По его мнению, сегодня такая форма межнационального диалога особо актуальна. Участники и их творчество говорят каждому из нас: Россия гостеприимна, она всем дает возможности для развития. “Я убежден, что такие конкурсы способствуют снижению социальной напряженности в нашем обществе, показывают, что мы можем жить в дружбе и согласии вне зависимости от национальности и вероисповедания”, – считает Герой России. По мнению Игоря Олеговича, проведение конкурса способствует формированию нового мультикультурного сообщества в Санкт-Петербурге.

Добавим, что публику порадовали специальные гости – ансамбль песни и танца “Хохлома” и певица Анна Малышева.

ЛЮДМИЛА КОНДРАШОВА,

https://courier-media.com/articles/mnogogrannyi_peterburg-my_vmeste-123415.html

В Краснодаре открыли памятник Ивану Айвазовскому

Пятиметровая фигура выдающегося русского художника-мариниста на пьедестале в виде волны с парусником и летящей чайкой установлена возле дома № 201 по ул. Ставропольской, на пересечении улиц Ставропольской и Старокубанской. Открытие памятника приурочено к 205-летию со дня рождения художника.

“Поздравляю с этим прекрасным событием в жизни города. Хочу поблагодарить всех, кто имел отношение к созданию такого памятного символа, наших скульпторов, художников, всех, кто вложил душу и сердце в это произведение. Сюда потянутся те, кто знает, чтит, уважает великого русского живописца Ивана Константиновича Айвазовского, человека, который посвятил себя морю и получил признание во всем мире. Пусть это место станет одной из культурных площадок для жителей Карасунского округа и всех краснодарцев”, – сказал глава администрации Карасунского округа Николай Хропов.

Он также отметил, что с каждым годом Краснодар становится более благоустроенным и красивым, во многом благодаря реализации серьезных федеральных и краевых программ по благоустройству общественных мест, а также благодаря усилиям многих жителей, предприятий и организаций города, которые вносят свой вклад в развитие краевого центра.

В торжественной церемонии открытия приняли участие заместитель председателя городской Думы Зорик Садоян, председатель региональной армянской национально-культурной автономии Краснодарского края Артем Миносян, председатель Краснодарской городской национально-культурной автономии, депутат городской Думы Сергей Арушанян, представители общественных организаций и жители города.

Над созданием монумента художнику трудились архитектор Андрей Шипунов и скульптор Константин Филиппов. Инсталляция, выполненная из бронзы, получила название “Мелодия моря”, так как большая часть картин Айвазовского посвящена морской тематике. Творческим дуэтом был также создан памятник Цезарю Куникову в Новороссийске, который открыли в 2021 году.

Как заметил Зорик Садоян, теперь уроки истории живописи для юных краснодарцев можно будет проводить прямо здесь, у памятника Ивану Константиновичу.

“Памятник великому художнику Ивану Айвазовскому, который создал целую художественную школу, был самым талантливым маринистом в истории русской живописи, – безусловно, станет украшением Краснодара. Его “Девятый вал”, который хранится в Русском музее в Санкт-Петербурге, знает каждый школьник. Городская Дума Краснодара, все мои коллеги поддержали инициативу по установке такого памятника, и в короткие сроки проект воплощен в жизнь. Очень бы хотелось, чтобы таких мест – красивых, благоустроенных, несущих культуру, просвещение, – становилось в городе как можно больше”, – сказал Зорик Садоян.

Инициатором создания пятиметрового памятника стала региональная армянская национально-культурная автономия Краснодарского края. Реализация проекта стала возможной благодаря поддержке со стороны администрации города, депутатов городской и ряда предпринимателей Краснодарского края.

Рассказал, что послужило идеей создания мемориала, Артем Миносян.

“Мы родились и выросли в этом городе. Здесь прошло наше становление как личностей, здесь мы живем, здесь живут наши дети и внуки. Мы хотим, чтобы этот город был лучше, чтобы Краснодар стал культурной и туристической столицей не только Кубани, но и всего Юга России. И чем больше таких прекрасных мест будет появляться в нашем городе, тем ближе мы будем к этой цели”, – сказал Артем Миносян.

В завершении церемонии участники возложили цветы к подножию памятника.

Решение о его установке приняли депутаты городской Думы Краснодара в июне 2022 г.

Иван Константинович Айвазовский (1817–1900) – русский художник-маринист и баталист армянского происхождения, коллекционер, меценат Айвазовский наиболее известен своими морскими пейзажами, которые составляют больше половины его работ. Миру он подарил около шести тысяч полотен.

Практически всю жизнь был связан с российским флотом, дружил со знаменитыми российскими адмиралами, писал батальные полотна. Много работ посвятил Севастополю во время Крымской войны, восхищался подвигом русских солдат и офицеров.

Имя Ивана Айвазовского сегодня широко известно не только в России, но и за ее пределами. Его картины заняли достойное место в художественных музеях Вены, Парижа, Стамбула, Москвы, Санкт-Петербурга, Минска, Еревана, Тбилиси и других городов.

Сам Иван Айвазовский в Краснодаре никогда не был, но в Краснодарском краевом художественном музее им. Ф. А. Коваленко хранятся восемь его работ. Две из них – “Морской бой” (1855) и “Море” (“Шторм”, 1881) находятся в постоянно действующей экспозиции музея.

Фото: ДЕНИС ЯКОВЛЕВ
19 августа 2022

<https://krd.ru/novosti/glavnye-novosti/v-krasnodare-otkryli-pamyatnik-izvestnomu-khudozhniku-ivanu-ayvazovskomu/>

Հայ երաժիշտները Մյունխենի Մաքս-ժոզեֆ-Սրահի բեմում

1 Հուլիսի 3-ի երեկոյան Մյունխենի Մաքս-ժոզեֆ-Սրահի բեմում վերջապես կայացավ մեր վաղուց ծրագրված և երկար սպասված բարեգործական համերգը:

200-ից ավելի հյուր հնարավորություն ունեցավ վայելելու արտասահմանյան ելույթ ունեցող հայազգի տաղանդավոր երաժիշտների փայլուն կատարումները և միևնույն ժամանակ ներկա գտնվելու բացառիկ առիթի՝ կոմպոզիտոր Արսեն Բաբաջանյանի *Deux pièces pour Violoncello et Piano: 1. Monologue Autor des Marcis solitaires, 2. Issielless* կոմպոզիցիաների անդրանիկ ներկայացմանը:

Անչափ շնորհակալ ենք բոլոր ներկաներին՝ մասնակցության համար: Մեզ համար պատիվ էր դասական երաժշտության սիրահարների հետ մեկտեղ ողջունել մահ մեր կազմակերպության բազում աջակիցների:

Եվ, իհարկե, մեր խորին շնորհակալությունն ենք հայտնում երաժիշտներին, ում աջակցության շնորհիվ միայն հնարավոր եղավ այս երեկոյի իրագործումը:

Դաշնակահարուհի Կարինե Գիլանյանը հանդիսատեսին ներկայացրեց Դեբյուսիի և Ռամոնի կոմպոզիցիաների իրաշալի, խորիմաստ կատարմամբ՝ տպավորելով սահուն անցումներով և գործերի յուրօրինակ մեկնաբանությամբ: Երկրորդ հատվածում ակամատես եղանք Գոռ Արսենյանի հետ անգուգական նվագացույցով:

Հայկ Սուքիասյանը և Լիլիան Ակոպովան ապշեցրին ունկնդիրներին իրենց անգուգական դուետով: Սուքիասյանի և Ակոպովայի Շումանի կատարմանը կարելի էր շունչը պահած հետևել: Թավջութակահարի և դաշնակահարուհու ելույթը իրեն գերազանցեց Արսեն Բաբաջանյանի վերջին՝ *"Monologue Autor des Parks solitaires"* և *"Issielless"* կոմպոզիցիաների անդրանիկ կատարման ժամանակ՝ հանդիսատեսին տեղափոխելով մեկ այլ աշխարհի և արժանանալով բուռն ծափահարությունների:

Կորյուն Ասատրյանը և Մամիկոն Նահապետովը նույն

Հայկ Սուքիասյան, Լիլիան Ակոպովա

Կորյուն Ասատրյան, Լիլիան Ակոպովա

Կարինե Գիլանյան, Գոռ Արսենյան

պես փայլեցին իրենց վարպետությամբ՝ կատարելով Դեբյուսիի *"Première Rhapsodie"*-ն: Իսկ Նահապետովը զմայլեց ունկնդիրին Լիստի և Պրոկոֆևի գործերի ճկուն մենակատարմամբ՝ ավարտելով իր ելույթն Ակոպովայի նվագացույցով: Ինչպես նաև կոմպոզիտոր Գազիկ Հովունցի (1930-2019) 2 ստեղծագործություն:

Տենոր Գոռ Արսենյանը, որն իր վարպետությունը հղկել է համաշխարհային մեծ բեմերում և նախկինում հանդիսացել է Մոսկվայի Մեծ թատրոնի մենակատար, հնչեցրեց Հարությունյանի, Լեհարի, Պուչինիի հայտնի գործերից՝ իր խորը և ազդեցիկ ձայնով պարտիտուրով դափնեզարդ և թափանցելով հանդիսատեսների սրտերը:

Կոմպոզիտոր Արսեն Բաբաջանյանը մեր երեկոյի շրջանակներում արժանացրեց մեզ իր նոր գործի պրեմիերային՝ ակամաջալուր լինելու հաճույքին: Այս իրադարձությունը ինքնին արդեն բավական էր երեկոն հիշարժան դարձնելու համար:

Սակայն բոլոր երաժիշտները հանդիսատեսին նվիրեցին այնպիսի վարպետությամբ և զգացմունքայնությամբ լի կա-

տարումներ, որ նույնիսկ նրանք, ովքեր դասական երաժշտության սիրահարներ չեն, հնարավորություն ստացան վայելելու երեկոյի ամեն մի րոպեն:

Մեր խորին շնորհակալությունն ենք հայտնում բոլոր արտիստներին և Արսեն Բաբաջանյանին՝ այս երեկոն իրականություն դարձնելու համար: Հատուկ շնորհակալություն ենք հայտնում Արմինե Բաբայանին, ում մասնագիտական փորձը և ջանքերը օգնեցին մեզ նման հաջողության հասնելու:

Երաժիշտների բարեգործական ելույթների, հանդիսատեսների մասնակցության և առատաձեռն նվիրատուների շնորհիվ մենք այժմ կարող ենք աջակցել Հայաստանում իրականացվող DAV-Social-ի կրթական և մարդասիրական օգնության ծրագրերին, ինչի առիթով ցանկանում ենք բոլորին հայտնել մեր առանձնահատուկ շնորհակալությունը:

Հեղինակ՝ DAV Social Team

Формула успеха от Ларианны Нерсисян

У меня было беззаботное счастливое детство в достатке и любви. Я родилась в Венгрии, в городе Домбовар, в семье военнослужащего. Мое детство было колоритным: мы жили в разных странах, в Польше, в Германии, а в 1990-х мы обосновались в России, в городе Пермь, где и прошли мои школьные годы. Но каждое лето мы проводили в селе Варденик, у моей бабушки по материнской линии. В жаркие дни мы отдыхали на озере Севан, купались, загорали. По вечерам собирались у костра и с нетерпением ждали рассказов бабушки о событиях 1915 года, обо всех трудностях, которые она преодолела с честью и достоинством. Воспоминания о моей бабушке занимают особое место в моей жизни. Она навсегда останется для меня идеалом и олицетворением истинной армянки.

В 2002 году я поступила в Государственный театр песни в класс Вардуи Варданян. Этот период был полон знакомств с выдающимися деятелями армянской эстрады. Я перенимала их опыт и мастерство. В 2003 году я успешно поступила в Ереванскую государственную консерваторию им. Комитаса на факультет эстрадно-джазового пения под руководством Ервандо Ерзнкяна. В студенческие годы мы активно принимали участие в концертах, ежегодных фестивалях как в Армении, так и за ее пределами. Обучение в классе легендарной певицы и народной артистки РА Раисы Мкртчян – моя самая большая гордость и важное достижение.

С отличием окончив магистратуру ЕГК им. Комитаса, по совету моего любимого педагога, профессора, композитора, ныне заведующей кафедрой популярной музыки ЕГК им. Комитаса Нарине Зарифян, я решила поступать в аспирантуру. В 2009 году на защиту диплома об окончании аспирантуры я представила свой первый сольный концерт. Почетными гостями концерта были представители армянской эстрады, а также члены Государственной экзаменационной комиссии, ее преподавательский состав: композитор, народный артист РА, заведующий кафедрой Ервандо Ерзнкян, композитор, народный артист РА Мартын Вартазарян, профессор, композитор Нарине Зарифян, профессор, народная артистка РА певица Раиса Мкртчян, а также председатель комиссии, композитор, председатель союза композиторов Арам Сатян. На концерте мною были исполнены произведения армянских композиторов – Арно Бабаджаняна, Роберта Амирханяна, Арама Сатяна, джазовые стандарты и песни мировых исполнителей.

В 2007 году параллельно с обучением в аспирантуре началась моя преподавательская деятельность в Государственном музыкальном колледже им. Романоса Меликяна. Это был достаточно активный период, когда проводились совместные концерты преподавателей со студентами, международные конкурсы, в которых мои студенты принимали активное участие и занимали призовые места.

С 2009 года после окончания аспирантуры я была принята в качестве преподавателя по вокалу на факультет эстрадно-джазового пения в ЕГК им. Комитаса. В числе моих студентов – лауреаты международных конкурсов, финалисты «Евровидения», шоу-программ «Hay Super Star», «Голос Армении», «My name is», состоявшиеся певцы, артисты армянского шоу-бизнеса. Каждый из моих студентов – яркая индивидуальность, все они отличались уникальной манерой исполнения.

Анна Довлатян, продюсером которой я являлась в первые годы ее творчества, отличалась огромным диапазоном голоса и мелизматикой, присущей западным исполнителям.

Ивета Мукучан – финалистка конкурса «Евровидение», обладательница международных наград, премии «DIAFA» – пример целеустремленности, трудолюбия и творческой оригинальности.

Андрэ Симонян – рок-певец, солист группы «The beautified project», обладатель премии «GRAMMY MTV Awards».

В рамках сотрудничества с телеканалом Шант TV в качестве преподавателя по вокалу я провела два сезона таких шоу-программ, как: «My name is», «Астхик дети». С финалистами шоу-программы «Астхик дети 2» был представлен сольный концерт на сцене Концертного зала им. Арама Хачатуряна. Под моей ответственностью была вокально-постановочная работа и репертуар всего концерта.

Одновременно с педагогической, я вела активную исполнительскую деятельность. Выступала в качестве солистки в составе различных ансамблей (например, в ансамбле «Гоарпайл») во многих странах мира – в Бразилии, Турции, Италии, Финляндии. Все поездки проходили очень интересно (с посещением достопримечательностей этих стран), насыщенно, а иногда и весело... Особо запомнился эпизод, который произошел в Бразилии в городе Сан-Паулу. Я и несколько человек незаметно отстали от своей группы – мы поехали в неправильном направлении и оказались очень далеко от нашего отеля. Обнаружив это, нам пришлось сойти с автобуса... мы до поздней ночи пытались найти верный путь к нашему отелю, объясняясь с прохожими на их родном языке, так как они совершенно не владели английским! На тот момент это было одновременно забавно и немного страшно).

2021 год стал значимым в моей профессиональной деятельности. В декабре на ежегодной национальной премии «Знак качества-2021» я стала обладателем премии в номинации «Педагог, специалист по вокалу» за вклад и развитие высшего педагогического мастерства в сфере вокально-

Ларианна Нерсисян с семьей

Ларианна Нерсисян с матерью

исполнительского искусства. Следующим важным событием для меня стало членство в Международной ассоциации преподавателей вокала. Этому событию последовало членство в Общероссийской общественной организации «Российская общественная академия голоса» под руководством Президента академии Л. Б. Рудина. Сегодня я мечтаю воплотить в жизнь все проекты, связанные с расширением моей школы, сделать доступным качественное вокальное образование для всех желающих, без возрастных ограничений.

Мне интересны люди, общение с которыми поднимает меня на более зрелый эмоциональный, духовный уровень. Люди, которые независимо от жизненных обстоятельств, имеют свое внутреннее ощущение счастья. Ведь как известно, «кто счастлив сам, другим зла не желает». Я вообще думаю, что ни один человек не приходит в нашу жизнь случайно. На все Божья воля. Каждый человек, который встречается на нашем жизненном пути, несет свою определенную, важную на данном этапе жизни, миссию. И на всех этих этапах жизни, какими бы неожиданными ни были повороты судьбы, всегда встречаются люди, которые в данный момент необходимы. Либо они спасают нас, либо мы спасаем их. А с друзьями нас роднят общие интересы, ценности, целеустремленность в достижении профессионального и личностного роста.

Сколько себя помню я «несу» Армению в себе, в моем сердце. Армянские напевы вызывают во мне смешанные чувства. Грусть и радость, гордость и тоску! И в том, и в другом случае всегда накатываются слезы на глаза. Для меня это свято – родиться Армянкой! Сколько бы раз не перерождалась моя душа – она всегда должна рождаться Армянкой!

Ереван я посещаю по зову сердца – а зовет оно меня очень часто. Мой Ереван – вечно

FRESCO — фестиваль добра

28 августа 2022 года в Ереване завершился IX, ставший уже традиционным, международный фестиваль современного искусства и духовных фильмов *Fresco*. Фильмы имеют определенную тематику – они несут духовные послания, что важно в послевоенное для Армении время. *Fresco* это пропаганда нравственных ценностей, затрагивающих вопросы образования, воспитания молодежи, социальные и семейные проблемы.

В фестивале активное участие принимают люди с ограниченными возможностями, которые хотят работать и внести свой вклад в общее дело.

В этом году фестиваль, как рассказал ведущий, начался не в столице Армении, а 18 августа в Ванадзоре, где прошли просмотры фильмов, интересные встречи и обсуждение фильмов. Ереванская программа стартовала 23 августа и завершился 28 августа. Все ереванские мероприятия проходили под открытым небом у церкви Св. Анны в центре города. Здесь царил атмосфера духовности, которая и привлекла большое количество зрителей.

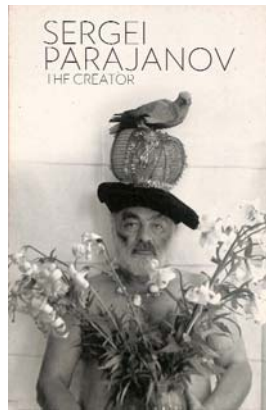
Кроме фильмов, здесь каждый вечер проходили концерты, привлекающие меломанов и не только. Завершающим аккордом музыкальной программы фестиваля стала постановка Ереванского академического театра оперы и балета им. А.Спендиаряна. Была представлена музыкально-литературная композиция «Ануш» в постановке режиссера театра заслуженного артиста РА Алис Экимбашян. Старшее поколение вспомнит проникновенное и лиричное прочтение образа Ануш певицей Алис Экимбашян. Тем интереснее было посмотреть и послушать постановку музыкально-литературной композиции режиссера А. Экимбашян. Силами артистов театра, молодежного хора (руководитель Эмма Аракеляна) и учащихся школы-интерната Харберда, а также чтеца Марата Хачатряна под аккомпанемент пианистки Зары Топчян, под руководством дирижера Атанеса Аракеляна.

Исполнили главных героев поэмы Ованеса Туманяна артисты, не раз исполняющие эти партии на сцене родного театра. Тем ответственнее и волнительно было завершить программу на новой сценической площадке. Под сенью церкви Св. Анны прониклись чувствами персонажей оперы Армена Тиграняна нежная, трепетная Ануш в исполнении ведущей артистки театра Софьи Саядян; опытный Погос Биабекяна в роли темпераментного эмоционального Моси; пылкого влюбленного Саро с большим теплом исполнил Айк Тонгуриян.

В отсутствие хора, внесли оживление в групповых сценах артистки, исполняющие роли подруг Ануш: Роза Овсепян, Тамара Дадоян, исполнительницы роли матери Саро Лилит Акопян, матери Ануш Кристина Саакян и др. Все участники прониклись особой атмосферой духовности так же, как в спектакле Тиграна Левоняна, где все действие проходило перед церковью, за что его ругали критики. Как он рассказывал в своей книге «Իմ Անուշը», «самые главные события армянский народ отмечал у церкви – крещение, свадьба, прощание с умершим родным человеком». И то, что много лет спустя «Ануш» исполняется на фоне часовни

Дуэт Моси и Ануш, Ванадзор

С. Параджанов, фото Ю. Мечетова

Дуэт матери Ануш с дочерью, Ванадзор

Ануш (А. Айвазян), Ереван

Дуэт Моси (Г. Акопян) с Ануш (А. Айвазян), Ереван

Католик 13 в. и церкви Св. Анны думается неслучайно. Зрители заворожено следили за событиями незатейливого сюжета спектакля, сопереживая героям. Думается, что и артисты, и зрители надолго запомнят этот вечер, это необычное выступление вне стен родного театра.

И. о. директора Оперного театра, дирижер К. Дургарян и зам. министра культуры А. Хзмалчян

2-го сентября участники спектакля «Ануш» открыли юбилейный 90-й сезон в театре им. Ов. Абеяна. под руководством Карена Дургаряна главные партии исполнили: Ануш – Офелия Амбарцумян, Моси – Георгий Аракелов, Саро – Айк Тонгуриян. 5-го сентября как уже много лет подряд – сохраняя историческую театральную традицию наш театр откроет новый сезон самой любимой в народе оперой Армена Тиграняна «Ануш».

Нам остается выразить благодарность организаторам фестиваля *Fresco*, Армянской Апостольской Церкви, Министерству культуры, науки и спорта РА, руководству оперного театра в лице главного дирижера театра Карена Дургаряна за этот праздник жизни. «Միասին կարող ենք» девиз фестиваля в этом году полностью оправдал себя. Публика долго не отпускала полюбившихся артистов со сцены, провожая долгими продолжительными аплодисментами и одаривая участников цветами уходящего лета.

Ведущий вечера объявил о завершении фестиваля, пригласив всех на следующий юбилейный *Fresco* – на том же месте, в тот же час. Дай Бог. В добрый путь. Все дороги ведут к храму. Будем с нетерпением ждать новых встреч и сюрпризов, которые обещают организаторы X юбилейного фестиваля.

Подводя итоги фестиваля, ведущий вечера рассказал о работе, проделанной организаторами *Fresco* с 18 до 29 августа. Было показано около 40 фильмов, проведены встречи с гостями фестиваля, обсуждение фильмов. В рамках фестиваля состоялись концерты известных музыкантов и коллективов. Приятным сюрпризом явился приезд в Ванадзор из Грузии известного тбилисского фотографа Юрия Мечетова. Он рассказал о своей многолетней дружбе с Сергеем Параджановым. Он постоянно его фотографировал, причем многие снимки были поставлены и придуманы самим Параджановым. А 23 августа встреча с ним состоялась в Ереване, где Ю. Мечетов охотно ответил на вопросы собравшихся, после чего был просмотр документального фильма «Феномен Параджанова». Что немаловажно в наше время, вход на все мероприятия был бесплатным, что привлекло еще больше зрителей, истинных ценителей искусства, но не имеющих возможность платить за билеты. Туристы рано или поздно уедут и тогда снова встанет проблема полупустых залов.

НАТАЛЬЯ АСМАРЯН
театровед

Формула успеха от Ларианны Нерсисян

цветущий, солнечный и безмолвно принимающий меня в свои теплые объятия после длительных разлук. Ереван – это не только музей под открытым небом. Ереван – это сердце, душа и безмерное гостеприимство армянского народа. Для меня самым любимым уголком моего города является маленький, уютный бутик сувениров на ул. Абовяна, пропитанный местным колоритом... Пройдя через бутик, ты окажешься в старинном дворике с виноградниками... Здесь можно не только наслаждаться летними теплыми вечерами, но и отвеждать вкусные блюда национальной кухни. При этом я не забываю и о личной жизни. У меня большая семья, супруг, трое детей. При большом усердии и правильно расставленных приоритетах возможно найти баланс и совместить успешную карьеру с семьей. Немаловажную роль в этом играет поддержка и понимание со стороны супруга.

Я очень любящая, но строгая мама! Самое главное, что

я прививаю детям, – это уважение к старшим, а также проявление любви, заботы по отношению друг к другу. Главное – при любых обстоятельствах защищать слабых! Воспитываю в них также привязанность к своим корням, патриотизм. С супругом нас связывают общие интересы, ценности, объединяет огромная любовь к музыке, особенно к творчеству легендарного Арно Бабаджаняна. Мы оба – состоявшиеся личности. К моему счастью, мой супруг, будучи бизнесменом, прекрасно играет на фортепиано и обладает красивым голосом. В нашем доме музыка звучит каждый день по той простой причине, что все члены нашей семьи наделены абсолютным музыкальным слухом и вокальными данными. Особенно интересно проходят выходные дни, а также все праздники – нашим гостям мы всегда представляем маленький живой концерт в исполнении всех членов семьи. Муж играет на фортепиано, сын – на саксофоне. И всей семьей мы исполняем песни наших любимых компо-

зитором. Предпочтения в музыке разнообразные, в зависимости от настроения и душевного состояния.

В заключение, хотелось бы сказать слова любви и признательности, выразить благодарность, в первую очередь моим родителям... Все лучшее, что есть во мне, я обязана им, спасибо им за ту Любовь, что они прививали мне с детства – к жизни, людям, Родине, и, конечно, за безупречное образование. Особенно хочу выделить значимую и ключевую роль мамы в моей судьбе, особенно в период материнства, за эту бесценную помощь и поддержку в воспитании моих детей. И, несомненно, своему супругу, за сильное плечо, за понимание, что придавало и придает мне уверенности и силы.

ЛАРИАННА НЕРСИСЯН
певица, преподаватель

«ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

«Հայաստան ազգային պոլիտեխնիկական համալսարան» հիմնադրամի Համբավմանի «Պոլիտեխնիկ» ուսումնամարզառողջարարական ճամբարում օգոստոսին տեղի ունեցավ արդեն ավանդական դարձած «Միասնության ուժը» հավաքը, որին մասնակցեցին Հայաստանի և Արցախի բուհերի շուրջ 300 ուսանող: Կոնսերվատորիան հավաքին ներկայացրեցին Ակադեմիական երգեցողության ամբիոնի սաներ Արտյոմ Ասմանգուլյանը, Սուսաննա Հակոբյանը, Աննա Առաքելյանը, Արման Գրիգորյանը, Անի Պետրոսյանն ու Արտակ Այվազյանը:

Համաձայն հավաքի կանոնների, երիտասարդները բաժանվել են 3 ճակատների, որոնք ըստ ավանդույթի անվանվել էին ազգային հերոսների անուններով. կարմիր ճակատ՝ Արկադի Տեր-Թադևոսյան, կապույտ ճակատ՝ Շառլ Ազնավուր և նարնջագույն ճակատ՝ Վիկտոր Համբարձումյան:

Հանուն միասնության հաղթանակի մասնակիցները միմյանց հետ մրցել են ավելի քան 15 սպորտային, ինտելեկտուալ և մշակութային մրցաձևերում, ինչպես նաև ունեցել են մի շարք հանդիպումներ, քննարկումներ, արտա-

կարգ դրության իրավիճակային բնույթի գործնական պարապմունքներ: Հավաքի խորհրդանշական գաղափարներն էին Բանակ, Մշակույթ, Գիտություն: Այսպիսով, մի քանի օրվա ընթացքում մասնակիցները պայքարեցին հաղթանակի համար, հիմքում ունենալով միասնության գաղափարը:

Հավաքի ավարտին տեղի ունեցավ գալահամերգ, որի ընթացքում մասնակիցները ներկայացան երաժշտական, պարային, թատերական, հումորային ներկայացման և տեսահոլովակի նկարահանում մրցաձևերում: Գալահամերգի ավարտին հայտարարվեցին մրցույթի արդյունքները: Առաջին հորիզոնականը գրավեց Շառլ Ազնավուրի անունը կրող կապույտ ճակատը, երկրորդ՝ հորիզոնականը՝ Վիկտոր Համբարձումյանի անունը կրող նարնջագույն ճա-

կատը և երրորդ՝ հորիզոնականը՝ Արկադի Տեր-Թադևոսյանի անունը կրող կարմիր ճակատը:

ԵՊԿ ուսանողները ակտիվ մասնակցություն ցուցաբերեցին և՛ արվեստին առնչվող բոլոր մրցույթներին, և՛ սպորտի մրցույթում: Երաժշտության ամվանակարգում Արման Գրիգորյանը ստացավ «Լավագույն ձայն» գավաթը, իսկ Աննա Առաքելյանը՝ «Ազգային խաղեր» գավաթը:

Փակման արարողությանը ներկա էին ՀԱՊՀ հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ Տիգրան Ավինյանը, ՀԱՊՀ ռեկտոր Գոռ Վարդանյանը, ՀԱՊՀ պրոռեկտոր Կարապետ Թոռչյանը, ՀԱՊՀ աշխատակազմի ղեկավար Գևորգ Հարությունյանը, Կիրառական մաթեմատիկայի և ֆիզիկայի ֆակուլտետի ղեկան Իշխան Հովհաննիսյանը, Լեռնամետալուրգիայի և քիմիական տեխնոլոգիաների ինստիտուտի տնօրեն Արմեն Հովհաննիսյանն ու հատուկ հյուր՝ Արսեն Թարոյանը:

Գալահամերգից հետո ճամբարի մասնակիցները հավաքվեցին խարույկի շուրջ՝ հրաժեշտ տալու արդեն հարազատ դարձած Պոլիտեխնիկական մեծ ընտանիքին:

Խմբագրական

Բերձոր, 18.08.2022

Սուրբ Համբարձուման եկեղեցին խիստ մարդաշատ է. բոլորը գլուխները կախ աղոթում են, արտասվում, օղն այնքան է ծանրացել, որ ուզում ես ձգվել ու փլվել գետինին... Զգացումները խեղդում են, անզօրության ու անճարության գիտակցումը մթազ-

նում է ուղեղը... Հոգևորականի ինքնազգացությունը վատանում է...

Եկել ենք հրաժեշտի պատարագի: Խեղճներս մերը չի հրաժեշտ տալու համար... Երկի դրա համար էլ մեր ամենամարդաշատ միջոցառումները թաղման արարողություններն են... Տեսնես՝ ե՞րբ պիտի հրաժեշտ տանք ցավին ու դառնությանը, կորուստին ու լացին... Թագ աչքերով ցտեսություն ենք ասում ու լուռ հեռանում...

- Երկի դեռ կտեսնվենք, հուսանք՝ կտեսնվենք, հուսանք՝ դեռ պատերիդ ներսում պիտի զրնգա հաղթական աղոթքը... Կներես, որ քեզ մենակ ենք թողնելու, պինդ եղիր ու փորձիր դիմանալ...

Չէ, ինչ-որ բան սխալ է...

ՍԱՐԻՆԱ ԱՎԹԱՆԴԻՆՅԱՆ
խմբավար

Ծովինար Չալոյանի դասախոսությունները

«Հայկական վերածնունդ»

Սկիզբը նախորդ համարում

Իտալիայում XIV դարում Կրոնական խորհրդի ղեկավար Զենինո Զենինին առաջին անգամ միջնադարյան հազարամյակից հետո թույլատրեց Զոտտոյին նկարեր Սբ. Ֆրանցիսկին կոնկրետ բնորոշի: Զոտտոն եվրոպական Վերածննդի հիմնադիրներից էր: Նա ուժեղ փորձությունները հաղթահարող, միևնույն ժամանակ վստահորեն շրջապատն ընկալող անհատ էր: Զոտտոյի կերպարն անտիկ աշխարհի ստոիկներին է նման. նա վստահ է և հողին կառչած: Իտալիայում XIV դարում աստիճանաբար ձևավորվում էին այն արժեքները, որոնք պետք է դառնային եկող դարերի եվրոպական քաղաքակրթության ծրագիրը՝ մարդը և մարդը, մարդը և բնությունը՝ իրականության հետ իրենց կապերով:

Իտալական Պրոտոռենեսանսի համաճարեղ գործերից մեկն է Զոտտոյի «Հուդայի համբույրը», որում Հիսուսը պատկերված է հին հունական քանդակին բնորոշ համաչափությամբ, քանզի նա լի է խաղաղ արժանապատվությամբ. այստեղ նա Հուդայի զոհը չէ: Նա պարզ, հպարտ, ստոիկներին հատուկ վստահությամբ ընդունում է իր ճակատագիրը: Նման հունամիստական մոտեցումը կրոնական արժեքներին մինչ Զոտտոն դեռ չէր դրսևորվել: Ըստ Վ. Չալոյանի՝ Հայաստանում դեռևս IX դարից նման մոր գաղափարները սկսում էին աստիճանաբար ձևավորվել: Վերածնունդը շոշափում էր ռեալականությունը և բնության մեջ էր տեսնում Աստծուն: Մասնավերջ՝ «Իմաստուն և կարող» ճարտարապետը, կառուցում է Աղթամարը (X դ.)՝ բնությունը աստվածացնող այդ հրաշագործ կոթողը: Հովհաննես Իմաստասերն այն անվանում էր «փիլիսոփայության մարմնացում», մոր մտածելակերպի արգասիք:

Հայկական վերածնունդը բացահայտում է մարդուն, նրա ներաշխարհը՝ նպաստելով զգացմունքային տարբեր դրսևորումների արտահայտմանը: Օրինակ՝ հայտնի է եկեղեցական գաղափարախոսությանը հակադրվող քնարերգության ծաղկումը: Ժողովրդի ինքնարտահայտման այդ

ձևը կրքերի, ձգտումների և՛ ուրախությունն էր, և՛ լավատեսությունը: Ժողովրդական քնարերգությունը գուսանների արվեստը, ուներ աշխարհիկ բնույթ, արտահայտում էր մարդկային ցանկություններ, փառաբանում էր փոխադարձ սերն ու այն ընտրելու հնարավորությունը:

Գրիգոր Նարեկացին՝ X դարի հայ մտքի հանճարը, ցայտուն կերպով արտահայտում է մարդ էակի մոր մտքերն ու գաղափարները՝ միևնույն ժամանակ չկորցնելով իր ստեղծագործության կրոնական ուղղվածությունը: Օրինակ՝ իր հրաշակերտ տաղերում Տիրամորը պատկերում է որպես երկրային հմայքներով լի էակ:

Հայկական Վերածննդի վաղ շրջանում՝ ի դեմս Նարեկացու, ձևավորվեց մի գաղափարախոսություն, որը հնարավորություն տվեց դուրս գալ միջնադարյան ավանդական մտածողության սահմաններից: Նարեկացու քնարերգությունը ներկայանում է աստվածաբանական շղարշով, սակայն համահունչ ժողովրդի մտքերին: Ի դեմս մարդ էակի՝ Նարեկացին ներկայացնում է ինքն իրեն՝ որպես ընդհանրացված հասկացություն, առանց սոցիալական որոշակիության և ազգային պատկանելության, երկրային տառապանքներով և ձգտումներով: Նրա մտքերն ուղղված են հոգու փրկությանը, որի վերջին հանգրվանն է՝ «միանալ Աստծու հետ», «ծուլվել նրա մեջ»: Նրա հավատը հենվում է ոչ թե եկեղեցու, այլ Աստծու վրա, քանի որ փրկությունը հենց Աստծու մեջ է:

Այն ենթադրությունը, որ Նարեկացին հարել է թոնդրակյան շարժմանը, շատ էլ անհիմն չէ: Հայտնի է, որ Նարեկացու հայրը՝ Խոսրով Անձևացին, որպես թոնդրակեցի ենթարկվել է բանադրանքի: Փաստ է, որ ինքը՝ Գրիգոր Նարեկացին, մեղադրվել է թոնդրակյան շարժմանը մասնակցության համար և ենթարկվել է հալածանքի: Հայտնի է, որ բարձր հոգևորականությունը, ունենալով անշուշտ ծանրակշիռ պատճառներ, թշնամաբար էր ընդունում Նարեկացուն: Կարելի է եզրակացնել, որ և՛ թոնդրակյան շրջապատը, և՛ նրա միջավայրը չէին կարող չազդել նրա գաղափարախոսության վրա:

բախտության վրա:

Նարեկացին մասամբ հեռանում է քրիստոնեության դիրքերից, նրա միստիկան իր զարգացման համար գտնում է մեկ այլ ճանապարհ: Դա անմիջական կապն է Աստծու հետ: Երեք դար հետո Իտալիայում Դանթե Ալիգիերին նույն մտքերով նշանավորեց անցումը Սիջնադարից դեպի մոր՝ Վերածննդի դարաշրջանը:

Ա. Ֆ. Լոսևը «Վերածննդի գեղագիտությունը» գրքում մեկնաբանում է Վ. Չալոյանի՝ հայկական Վերածննդի հայեցակարգը, ըստ որի՝ և՛ Արևելքի, և՛ Արևմուտքի Վերածնունդը խթանել է մշակույթի զարգացումը՝ շատ հաճախ լրացնելով իրար և ձևավորելով քաղաքակրթության ընդհանուր արժեքները: Ըստ Ա. Ֆ. Լոսևի՝ նման մեկնաբանությունը հեղաշրջեց բոլոր պատկերացումները ամբողջ Վերածննդի մասին՝ լայնացնելով գիտության այդ հսկա դարաշրջանի մտահորիզոնը (Лосев А.Ф., Эстетика Возрождения., М.: Мысль., С.22):

Վ. Չալոյանի «Հայկական Ռենեսանս» գրքում կարդում ենք. «Եթե համեմատենք Արևմուտքի և Արևելքի Վերածննդի ձևավորումը և զարգացումը, ապա անհրաժեշտաբար պետք է նշել երկու առանձնահատկություն: Նախ՝ Արևելքում՝ մասնավորապես Հայաստանում, պատմության այդ նշանակալից հատվածը սկսվեց Արևմուտքի Վերածննդից շատ ավելի վաղ: Երկրորդ՝ Արևելքում՝ մասնավորապես Հայաստանում, իր զարգացմամբ հիմնականում այն չկարողացավ հասնել Արևմուտքի ավելի ուշ շրջանի Վերածննդի մակարդակին: Հայկական Վերածնունդն իտալական Պրոտոռենեսանսի մակարդակն էր», - գրում է հեղինակը (Лосев А.Ф., Эстетика Возрождения., М.: Мысль., С.133):

ԾՈՎԻՆԱՐ ՉԱԼՈՅԱՆԻ
Գեղագիտության պատմություն գրքից,

Պատրաստեց՝ ԱՐՄԻՆԵ ԱԹՈՅԱՆԸ

ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵԹՅՈՒՆ ԻՐԱՎԱՆՈՍԵՐ ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵԱՎ ԱՆՎԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱ ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՐԱՑԻՈՆ
Վկայական N 03Ա059505 տրված 7.04.2003թ.

ՀԻՄՆԱԴԻՏԵՐ՝ Կոմիտայի անվ. ԵՊԿ ՊՈԼԿ
ՍԵՐԳԵՅ ՍԱՐԱՋՅԱՆ, ԳՈՅԱՐ ՇԱԳՈՅԱՆ
Գլխավոր խմբագիր՝ Սարգսիս ԿՐԻՍՏՅԱՆ
Թողարկման պատասխանատու՝ ԳՈՅԱՐ ՇԱԳՈՅԱՆ
Խմբագիրներ՝ ԱՆՈՒԷ ԿՐԻՍՏՅԱՆ (հայ. լեզու),
ՍՈՆԱ ԱՆՆԱՌԻՅԱՆ (ռուս. լեզու)
Գեղարվեստական խմբագիր՝ ԳՈՅԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՅԱՆ

Արտատպումը միայն «Երաժիշտ» ամսաթերթի գրավոր արտոնությանը: Խմբագրությունը միշտ չէ, որ համամիտ է հեղինակների կարծիքներին կամ տեսակետներին:
Նյութերը չեն գրախոսվում և չեն վերադարձվում:

Ծավալը 8 էջ: Ստորագրված է 25.08.2022:
Գինը 400 դրամ: Տպաբանակը՝ 101:

Մեր կայքում տեղ գտած հրապարակումների հեղինակային իրավունքը պատկանում է բացառապես «Երաժիշտ» ամսաթերթի «ԵՊԿ հրատարակչությանը» (conservatory.am): Այլ ԶԼՄ-ներում սույն կայքի հրապարակումներից որևէ մեկը ամբողջական վերահրապարակելու համար անհրաժեշտ է «ԵՊԿ հրատարակչության» (conservatory.am) համաձայնությունը: Լրատվամիջոցները կարող են «Երաժիշտ» ամսաթերթից մեջբերումներ վերահրապարակել միմյանց հատվածաբար՝ պարտադիր օգտագործելով հիպերհղում:

Գովազդի տեղադրման համար դիմել
խմբագրություն մշված հասցեով.

0001, ք. Երևան, Մարկ Գրիգորյան 2
+374 10 52 39 93+118
+ 374 55 00 21 62
http://www.conservatory.am,
E-mail: yerazhisht@gmail.com
https://www.facebook.com/Yerazhisht-newspaper
Yerevan-State-Conservatory-996490150508214/

